

# Musulmançylykda maşgala binýady

Category: Kitapcy, Pedagogika we edep-terbié

написано kitapcy | 26 января, 2025

Musulmançylykda maşgala binýady MUSULMANÇYLYKDA MAŞGALA BINÝADY



Musulmançylykda Günbatardan gelyän ýaramaz endiklerden goranyp bilýän maşgala binýady bar. Hatda muny günbatarlylaryň özleri hem boýun alýarlar. Olar: «Siziň masgala binýadyňyz diýseň berk, sol sebäpli günbatary aldym-berdime salan ýaramaz endikler size o diýen täsir etmändir, masgala agzalaryňyz günbatarlylaryň ençeme yaramaz endiklerinden aman galypyrlar» diýärler.

Munuň bir sebäbi musliman maşgalasynda ata-enä uly hormat goýulyar. Musliman maşgalada ata-enä hemmeler boýun egýärler. Diñe ata-enäniň muslimançylyga ters gelýän buýrukraryndan yüz

öwrülýär. Hatda ýalnyş buýruk ret edilen mahaly hem oña örän hoşamaýlyk bilen çemeleşilýär. Musulmançylykda ýalnyş buýruk sebäpli-de ata-enä gödek daramak gadagan.

Ata-ene wepat bolansoň hem olara goýulýan hormat dowam edýär, ata-enänin dostlaryna hormat-sylag edilýär.

Bir adam ata-enesini hormatlamak isleýän bolsa, olaryň ýaşap ýören dostlaryna hormat-sylag etsin, göwünlerini awlasyn. Bu edil ata-enesine dirikä edilen hormat-sylag ýalydyr.

Yslam taryhynda bu sözümüzü tassyklayan bir waka bolupdyr.

Bir gezek Hezreti Omaryň ogly Abdylla Mekgä barýar ekeni. Önräkden barýan toparyň hem ýoly şol tarapa eken. Yzlaryndan ýetenlerinde Abdylla olaryň birini tanapdyr. Derrew oña öz münüp barýan eşegini beripdir. Munuň bilen-de çäklenmän, kellesindaki selläni-de çykaryp, onuň kellesine orapdyr.

Muny görenler Abdyllaha:

– Obadaşyň ulagyny bereniňe-de müň-de bir razy bolupdy. Sen munam az görüp selläňem berdiň. Munyň halys göze-başa düşmek bolaýýan-a daldır-dä herna?! – diýipdirler.

Abdylla ibn Omar olara:

– Bu meniň kakamyň dostunyň ogly. Oňa ýagsylyk etsem, edil kakama ýagşylyk eden ýaly bolýaryn. Şol sebäpli-de oňa näçe ýagsylyk etsem-de azdyr – diýip jogap beripdir.

Musulmançylykda ogullaryň atasy ýogalsa, onuň ýerine maşgalada uly agasynyň sözi geçýär. Hemmeler ona gulak asýar, hormat goýýar. Pygamberimiz (s.a.w) hem: «**Aga – ata ýalydyr**» diýmänmidir eýsem?!

Şonuň üçin atalaryň ogullaryna jogapkär bolşy ýaly, maşgaladaky uly doganlar hem kiçilerine jogapkärdir.

Maşgaladaky gyzlar barada Pygamberimiz (s.a.w): «Üç gyzy öndürip-ösdürip öz başlaryny çarar ýaly edip ile goşmak (uly günäleri ýok bolsa) ata-enäniň jennete girmegine sebäp bolar» diýipdir. Diýmek, gyzlary ösdürip kemala getirmek ata-enäniň jennete girmegine sebäp bolup biljek derejede ähmiyetli işdir. Görüşümiz ýaly, musulmançylykda maşgala agzalary biri-birine örän berk baglydyr. Biri-birinden aýrylyp gitjek ýerleri ýok. Birek-birege hormat-sylag örän uludyr. Şeýlelikde, maşgala agzalary biri-birlerine gözegçilik edýärler, ýalnyşlyga ýol bermeýärler. Hut şol sebäplere görä-de musulmanyň maşgala binýady mizemezdır.

Zaman RAHMATULLAÝEW. Pedagogika we edep-terbiýe